Dosarul nr.4r-4146/23 Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă
4-22066499-02-4r-27102023 Judecător Postu Aliona

D E C I Z I E
În numele Legii

26 decembrie 2023 **municipiul Chișinău**

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Iurie Iordan
Judecătorii Elena Cojocari și Marcel Juganari

a judecat, în procedură scrisă, în lipsa părţilor, în ordine de recurs, recursul persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional Sandu Ludmila împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 octombrie 2023, în cauza contravențională în privința lui ***Sandu Ludmila*** în comiterea contravenției prevăzute de art. 326[1] alin. (2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 05.04.2023 până la 02.10.2023;
în procedura Curții de Apel Chișinău din 27.10.2023 până la 14.12.2023.
Procedura de citare legal executată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. Sandu Ludmila, în perioada 31.12.2021- 07.02.2022 deținând funcția de specialist principal al Aparatului președintelui raionului Căușeni a publicat cu întîrziere Dispoziția 458-p din 31.12.2021 și Dispoziția 459-p din 31.12.2021 și omis termenul legal de includere a actelor în Registru de stat al actelor locale.

La data de 06.05.2022 de către șeful Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat Babin Sergiu a fost întocmit un procesul- verbal cu privire la contravenție seria CS OT/3 nr.02 în privința lui Sandu Ludmila în baza art.326[1] al.(2) Cod contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din data de 07.10.2022 a fost dispusă încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale.

La data de 21 octombrie 2022 agentul constatator din cadrul Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, nefiind de acord cu hotărîrea sus menționată a depus un recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău, hotărîrea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă a fost casată și a fost dispusă expedierea cauzei contravenționale pentru rejudecare de către aceiași instanță în alt complet de judecată.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni sediul Ştefan Vodă din 02 octombrie 2023*, procesul contravențional pornit în privința cet. Sandu Ludmila în temeiul art.326[1] alin. (2) Cod contravențional, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seriaCS OT/3 nr. 02 din 06.05.2022, s-a încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție răspunderii contravenționale.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, persoana în a cărei privință a fost intentat proces contravențional Sandu Ludmila* a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 octombrie 2023, și încetarea procesului contravențional pornit în privința acesteia din motivul lipsei faptei contravenționale.

În motivarea recursului s-a indicat că, hotărârea Judecătoriei Căuşeni sediul Ştefan Vodă din data de 05.10.2023 prin care a fost recunoscută vinovată Sandu Ludmila în comiterea contravenției prevăzute de art.326[1] alin.(2) din Codul contravențional şi încetat procesul din motivul intervenirii termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere contravențională, hotărâre pe care o consideră ilegală şi pasibilă de casare.

A motivat recurentul faptul că instanța n-a ținut cont că a fost inclus pct.2 în Dispoziția președintelui raionului Căușeni cu nr. 418-p din 15.12.2020, unde se stabilește că în cazul eliberării, aflării în concediul de odihnă sau în concediul de boală a unor angajați din cadrul Aparatului președintelui raionului Căușeni, atribuțiile lor vor fi executate de către persoanele nou desemnate în funcțiile respective, fără emiterea unei noi Dispoziții.

Totodată afirmă recurentul că a anunțat instanța că din momentul numirii doamnei Golovei Marina în funcția de specialist în resurse umane i s-a adus la cunoștință şi știa că trebuie să plaseze dispozițiile președintelui raionului Căuşeni şi chiar le plasa din momentul numirii în funcție, de asta cunoștea şi agentul constatator, la care nu a luat măcar o lămurire de la persoana dată şi mai mult ca atât nici instanța de fond n-a atras-o în proces.

4. Procedura citării legale executată.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs

fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Agentul constatator și persoana în privința căreia a fost intentat procesul contravențional au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

5. Prioritar Colegiul penal ține să menționeze faptul că prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) au survenit modificări la art. 447-449 Cod de procedură penală.

Iar potrivit art. V alin. (1) și (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 325-327/579 la 22.08.2023, alin. (1) stipulează că *„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”,* iar alin.(2) prevede că *„La data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenționale pentru care au fost stabilite data ședinței de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.”*

Cauza penală cu nr. 4r-4146/23 (4-22066499-02-4r-27102023) în privința lui Sandu Ludmila a fost înregistrat în cadrul Curții de Apel Chișinău la data de 27.10.2023, fiind fixată ședința de judecată până la intrarea în vigoare a Legii nr. 245 din 31.07.2023 – 22.08.2023.

Analizând art. V alin. (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) la circumstanțele speței, *cauza penală cu nr. 4r-4146/23 (4-22066499-02-4r-27102023) în privința lui Sandu Ludmila se va examina în continuare conform procedurii de la intrarea în vigoare a legii date.*

6. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de către persoana în a cărei privință a fost intentat proces contravențional Sandu Ludmila împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 octombrie 2023, din următoarele considerente*.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Potrivit prevederilor art. 400 alin. (1) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 47, 48, art. 48^1 alin. (5) şi art. 48^2–54, 69–71, 73, art.77 alin. (8), art. 78–78^2 , art.79 alin. (1), (2), (4), art. 80^1 , 85–87, 89–91, art. 91^1 alin. (16) şi (18), 96, 97, 98–107, 115 alin. (3), 159, 160, 176, 197 alin. (1)–(4), (9)–(13), (15), (21), (22), art.201–203, 205, 209, 220–226, 228– 232, 234–236, 238–242, 244, 245, 263 alin. (1), (4)–(8), 263^1 , 265, 267, art. 272, art. 274 alin. (1), (5), art. 277 alin. (1), (4), (5), (7) și (9), art. 282–286, 287^3 , 289^1 , 321, 325, 326, 333, 334, 338–341, 343, art. 349 alin. (1), art. 350-350^2 , 354, 355, art. 356 alin. (1) şi (2), art. 357–363, art. 364 alin. (1)–(51), art. 365 se examinează de politie.

În conformitate cu prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenta contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Totodată, potrivit prevederilor art. 440 alin. (2) din Codul contravențional, agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

7. La caz, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria $CSOT_3$ nr. 02 din 06.05.2022, Sandu Ludmila *****, este învinuită de faptul că, în perioada 31.12.2021- 07.02.2022, a publicat cu întârziere Dispoziția 458-p din 31.12.2021 și Dispoziția 459-p din 31.12.2021 și a omis termenul legal de includere a actelor în Registrul de stat al actelor locale.

Acțiunile făptuitoarei Sandu Ludmila, au fost încadrate de către agentul constatator, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, în componența faptei contravenționale prevăzute de art.326^1 alin.(2) Cod contravențional, cu semnele calificative: *omiterea de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale ședințelor consiliului local, a documentelor și informațiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale.*

La data de 12.05.2022, cauza contravențională, în baza art.415^1 Cod Contravențional, a fost expediată în adresa instanței pentru examinare conform competenței.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 octombrie 2023, procesul contravențional pornit în privința cet. Sandu Ludmila în temeiul art.326^1 alin. (2) Cod contravențional, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria CS OT/3 nr. 02 din 06.05.2022, s-a încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție răspunderii contravenționale

8. Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond a dat o apreciere cumulului de probe și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, iar la baza hotărârii adoptate a pus interesele făptuitorului Sandu Ludmila cît și cumulul de probe administrate de agentul constatator, motivându-și

soluția că agentul constatator a identificat corect persoana responsabilă de includerea actelor emise de autoritatea publică locată în registrul de stat al actelor locale.

Norma contravențională incriminată lui Sandu Ludmila, sancționează fapta de omitere de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale ședințelor consiliului local, a documentelor și informațiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale.

Astfel, la caz, se denotă că Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, prevede că secretarul consiliului asigură includerea actelor autorității administrației publice locale în Registrul de stat al actelor locale, în conformitate cu prezenta lege, iar art.60 alin.(7) specifică faptul că, Secretarului consiliului raional, secretarului Consiliului municipal Chișinău, secretarului Consiliului municipal Bălți și secretarului consiliului sectorial al municipiului Chișinău li se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile prezentei legi privitoare la secretarul consiliului local.

În același timp, în exercitarea atribuțiilor, președintele raionului este asistat de aparatul președintelui raionului ce funcționează în baza unui regulament aprobat de consiliul raional.

Totodată, conform art.51 alin.(2) lit. i) al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, aparatul președintelui raionului asistă secretarul consiliului raional în îndeplinirea atribuțiilor lui conform legii.

Prin Dispoziția 182-P din 17.06.20 „ Cu privire la desemnarea persoanelor responsabile pentru includerea actelor în Registrul de Stat al Actelor Locale” se stabilește că Sandu Ludmila e desemnată persoană supleantă pentru înregistrarea și publicarea dispozițiilor administrative și cu privire la personal. Toate dispozițiile cu privire la personal sunt întocmite de funcționari ai Serviciului resurse umane, potrivit și regulamentului intern al serviciului.

Potrivit Dispoziției 418-P din 15.12.20 „Cu privire la modificarea Dispoziției președintelui raionului Căușeni nr.182-p „Cu privire la desemnarea persoanelor responsabile pentru includerea actelor în Registrul de Stat al Actelor Locale”, s-au modificat punctele 1 și 2 desemnându-se alte persoane.

În același timp pct.3 , ce stabilea responsabilitățile dnei Sandu Ludmila a rămas intact fără modificări si în vigoare, până la 14.02.22 când au fost abrogate ultimele 2 dispoziții în întregime.

Respectiv Colegiul consideră că instanța de fond corect a interpretat cadrul legal specific, întrucât desemnarea persoanelor autorizate cu atribuții de publicare a actelor în Registrul de Stat al Actelor Locale se face prin act administrativ emis pe numele persoanei. Potrivit materialelor cauzei, secretarul consiliului raional Gîrjev Oxana, la data de 07.02.22 se afla în concediu medical, specialistul principal

Alexandru Andrieș a depus explicații precum ca in această zi nu a publicat nici-o dispoziție aflându-se toată ziua la serviciu. În același timp, în calitate de utilizator, cineva a publicat la data de 07.02.22, în intervalul orelor 16.49-16.52 potrivit extraselor din controlul administrativ al RSAL, Dispozițiile 458-P și 459-P din 31.12.21.

Decizia luată de agentul constatator se bazează pe faptul că în perioada indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție 31.12.21-07.02.22 exista un act valabil de desemnare a doamnei Ludmila Sandu cu responsabilități stabilite de utilizator RSAL.

9. Coroborând materialele deduse judecății, cu argumentele primei instanțe, Colegiul consideră că instanța în mod întemeiat a constatat că la materialele cauzei contravenționale au fost anexate probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția lui Sandu Ludmila în comiterea contravenției prevăzute de art.326[1] alin.(2) Cod contravențional.

Prin urmare, analizând probele administrate la dosar, Colegiul penal confirmă concluzia instanței de fond că, vinovăția lui Sandu Ludmila de săvârșirea faptelor comise, integral este confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, astfel încât materialele dosarului se coroborează cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr.02 din data de 06.05.2022 (f.d.2); dispoziția nr.149-p din 15.04.2022, (f.d.14), dispoziția nr.182-p din 17 iunie 2020 (f.d. 25), dispoziția nr. 148-p din 15.12.2020 (f.d.26), dispoziție nr. 54-p din 14.02.2022 (f.d.27), dispoziția nr. 459-p din 31.12.2021 (f.d.28), dispoziția nr. 458 -p din 31.12.2021 (f.d.30), actul privind controlul (f.d.31), proces -verbal de autosesizare (f.d.32).

Astfel, cumulul de probe administrat la materialele cauzei confirmă fără echivoc, că Sandu Ludmila, contrar alegațiilor sale, inclusiv din cererea de recurs, se face vinovată în comiterea contravenției prevăzute la art. 326[1] alin. (2) Cod Contravențional.

10. Subsidiar Colegiul ține să mai remarce că conform pct. 25 al Hotărîrii Guvernului nr. 672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale, În Registru se includ în mod obligatoriu: 1) deciziile consiliilor locale de ambele niveluri; 2) dispozițiile primarului, pretorului și ale președintelui raionului; 4) alte acte ale autorităților publice locale care sînt supuse controlului de legalitate, în condițiile Legii nr. 436XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală; 5) materialele aferente actelor administrative care au stat la baza adoptării/emiterii acestora, inclusiv procesele-verbale ale ședințelor consiliilor locale, licitațiilor, achizițiilor, care se plasează în fișier separat în Registru.

Potrivit pct. 26 al Hotărîrii Guvernului nr. 672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale, Includerea

actelor administrative și materialelor aferente în Registru se va realiza cu respectarea următoarelor termene: 1) actele administrative specificate la pct. 25 subpct. 1)-4), în termen de cel mult 5 zile de la data semnării și contrasemnării; 2) materialele aferente actelor administrative specificate în pct. 25 subpct.5), în termen de cel mult 10 zile de la data desfășurării ședinței.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, din probatoriu administrat reiese cert că încălcarea de către Sandu Ludmila a rigorilor art. 326[1] alin. (2) din Codul contravențional care stabilește răspunderea contravențională pentru faptele de *omitere de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autorităţile administraţiei publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale şedinţelor consiliului local, a documentelor şi informaţiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale.*

La caz, a fost probat cu certitudine faptul că Sandu Ludmila, în perioada de timp 31.12.2021- 07.02.2022 a publicat cu întârziere Dispoziția nr.458-p din 31.12.2021 și Dispoziția nr.459-p din 21.12.2021 și a omis termenul legal de includere a actelor în Registru de stat al actelor locale.

11. Astfel, examinând cauza contravențională sub toate aspectele, complet şi obiectiv, clarificând toate circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei contravențională, verificând la fel încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției – în raport cu materialele cauzei contravenționale examinate în cadrul ședinței de judecată şi cercetând materialele anexate la dosar, instanța de judecată conchide că, argumentele conținute în cererea de recurs declarată sunt neîntemeiate, cu atât mai mult că careva motive de fapt concrete nu au fost înaintate.

Prin urmare, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție din 06.05.2022 prin prisma art.442, 443 Cod contravențional, Colegiul îl găsește ca fiind întocmit cu respectarea prevederilor legale, iar vinovăția lui Sandu Ludmila și-a găsit confirmare pe deplin în ședința de judecată, acțiunile căruia corect au fost încadrate în temeiul art. 326[1] alin. (2) Cod contravențional,

Prin prisma faptului că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ cu caracter individual, acestuia îi este aplicabilă prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal, iar făptuitorul nu a reușit să răstoarne această prezumție, invocându-se doar argumente pur declarative.

Astfel, la caz se stabilește că, faptul încălcării de către Sandu Ludmila a prevederilor art. 326[1] alin. (2) Cod contravențional, este confirmat prin probele administrate.

Mai mult, deși recurentul în recursul declarat neagă vinovăția sa în comiterea faptei incriminate, acestea vin în contradicție cu probatoriul acumulat la caz, fiind

o modalitate de eschivare de la răspundere, or, probele acumulate și cercetate de către instanță dovedesc cu certitudine faptele imputate lui Sandu Ludmila.

Prin urmare, Colegiul penal reconfirmă constatările de fapt ale cauzei, ce rezidă din materialele acumulate la dosar și cercetate nemijlocit de către instanța de judecată.

În același context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că, sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

Așadar, Colegiul reține că la examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existenta cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăție lui Sandu Ludmila, existenta circumstanțelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancționării celui din urmă şi caracterul sancțiunii contravenționale, ca în consecință să i se aplice o sancțiune contravențională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravențională. Deci, constatând şi elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanța de judecată găsește de cuviință ca contestația petentului Sandu Ludmila să se respingă, ca neîntemeiată.

12. Colegiul reține că, argumentele recurentului din cererea de recurs ca fiind nefondate și pur declarative, or, circumstanțele invocate de acesta sunt combătute prin cumulul materialului probator anexat la dosar.

13. Totodată Colegiul reține că, din dispozițiile art. 26 lit. d) Cod contravențional, rezultă că, înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale. Potrivit alin. (2) al art. 30 Cod Contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Conform alin. (5) și (9) al art. 30 Cod Contravențional stipulează că, termenul de prescripție curge de la data săvârşirii contravenției şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională. În cazul contravenției continue şi al contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârşirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs reține că, potrivit prevederilor art. 448 alin. (5) Cod Contravențional, contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

În succederea raționamentelor enunțate mai sus, Colegiul învederează că, în conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, procesul contravenționala pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art.20-31.

14. Analizând normele legale sus-descrise instanța de recurs relevă că, cauza contravențională, în baza art.415^1 Cod Contravențional, a fost expediată în adresa instanței pentru examinare conform competenței.

Prin urmare instanța de recurs relevă faptul, că instanța de fond corect și justificat a dispus eliberarea contravenientei de răspundere contravențională din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională, ținând cont de faptul că termenul prescripției curge de la data săvârșirii contravenției, adică după cum se constată din procesul verbal cu privire la contravenție, fapta contravențională de care se face vinovată Sandu Ludmila a fost comisă în perioada 31.12.2021-07.02.2022 luna decembrie-februarie și până la momentul examinării cauzei în instanța de fond neexistând o hotărâre/decizie definitivă cu privire la cauza contravențională, prin urmare, termenul de prescripție stabilit de legiuitor, în lipsa unei hotărâri definitive, a trecut mai mult de 1 an de zile situație în care se încadrează în condițiile art. 30 alin(1) Cod Contravențional expirând termenul de tragerea la răspundere contravențională, fapt care în concordanță cu norma art.441 alin.(1) lit. b) Cod Contravențional, atrage încetarea procesului contravențional.

Totodată, conform prevederilor Deciziei de inadmisibilitate a sesizării nr. 44g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 30 alin. (5) din Codul contravențional (semnificația noțiunii de „definitiv” în procedurile contravenționale) din 05.03.2019:

„(…). Curtea observă că, spre deosebire de cauzele penale, în cauzele contravenționale persoana învinuită de comiterea unei contravenții poate fi sancționată chiar de către autoritatea care are competența de a investiga fapta imputată. În funcție de competența autorității, sancțiunea poate fi impusă printr-un act administrativ care ia forma unei decizii, unui proces-verbal etc. Deciziile (hotărârile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite prin lege, constituie documente executorii [articolul 11 lit. c) din Codul de executare]. Cu toate acestea, actele administrative în discuție pot fi contestate în instanța de judecată în termen de 15 zile [articolul 448 alin. (4) din Codul contravențional]. Contestația suspendă executarea sancțiunii contravenționale [articolul 448 alin. (5) din Codul contravențional], fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional (articolul 30 alin. (7) din Codul contravențional).

Din cele menționate rezultă că, deși actul administrativ prin care se constată fapta contravențională și se aplică o sancțiune contravențională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit, având în vedere faptul că trăsătura „definitivatului" este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicțional. Prin urmare, doar lipsa contestării în termen, însoțită de lipsa motivelor fundamentate pentru repunerea în termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale trăsătura definitivatului. Odată stabilit momentul în care o decizie administrativă de aplicare a sancțiunii contravenționale devine definitivă, Curtea consideră necesar să verifice dacă legislația contravențională este clară în privința momentului în care hotărârile instanțelor judecătorești devin definitive în contextul soluționării cauzelor contravenționale.

Curtea observă că deciziile administrative de aplicare a sancțiunilor contravenționale pot fi contestate prin intermediul a două căi de atac, i.e. prima instanță și recursul. Având în vedere faptul că în materie contravențională nu există calea de atac a apelului, Curtea reține că momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi stabilit prin raportare la articolul 466 alin. (2) pct. 4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la articolul 466 alin. (4) din Codul de procedură penală. (…)"

Astfel de la data comiterii faptei (perioada 31.12.2021-07.02.2022 luna decembrie-februarie) și până la data examinării cauzei în instanța de fond a trecut mai mult de 1 an, situație care se încadrează în condițiile art.30 alin.(1) din Codul contravențional, expirând termenul de tragere la răspundere contravențională. Acest fapt derivă din prevederile art. 30 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, potrivit cărora prescripția înlătură răspunderea contravențională.

Sub acest aspect, Colegiul Penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar recurentului Sandu Ludmila i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

În consecință, Colegiul denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

Așadar, Colegiul penal constată că recursul este nefondat și că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, temei pentru care instanța de recurs reia motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CEDO *Garcia Ruis versus Spania*), și reconfirmă constatările instanței de judecată precum că vinovăția făptuitorului Sandu Ludmila în săvârșirea contravenției precizate în procesul-verbal cu privire la contravenție seria $CSOT_3$ nr. 02 din 06.05.2022 este dovedită pe deplin și procesul contravențional intentat în temeiul prevederilor art. 326^1 alin.(2) Cod Contravențional în privința lui Sandu Ludmila urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională.

15. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de persoana în a cărei privință a fost intentat proces contravențional Sandu Ludmila și menține hotărârea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 octombrie 2023, în cauza contravențională în privința lui ***Sandu Ludmila*** în comiterea contravenției prevăzute de art. 326^1 alin. (2) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Iurie Iordan

Judecătorii Elena Cojocari

Marcel Juganari